

VADERSCHAPSPARTICIPATIE

Bouwsteen 44A45 moederkindhuis is een tijdelijk product voor (jonge) moeders die zwanger zijn of waarvan het jongste kind tussen 0 en 4 jaar oud is. Het gaat om moeders die hun kind(eren) onvoldoende stabiliteit en veiligheid kunnen bieden op verschillende leefdomeneinen en op dat moment té weinig netwerkondersteuning hebben om dit te compenseren. Binnen het tarief levert het MKH een all-inclusive pakket: 24 uurssetting met huisvesting, voeding, persoonlijke verzorging, persoonlijke begeleiding, groepsbegeleiding, (begeleiding bij) dagbesteding, scholing, opvoedondersteuning, hechtingsdiagnostiek, monitoren ontwikkeling van het kind, begeleiding bij omgangsregelingen en contact met netwerk. Doel van het traject is het bereiken en stabiliseren van goed genoeg ouderschap en vervolgens het vinden van een geschikte uitstroombek voor moeder en kind en het organiseren van passende begeleiding daarbij.

Voor het bereiken van goed genoeg opvoederschap is het sociale netwerk een belangrijke factor. De aanwezigheid van (groot)ouders, broers, zussen, familieleden, vrienden die een aanzienlijke steun willen en kunnen zijn bij de opvoeding blijkt vaak onmisbaar (De Vries *et al.*, 2005; onze eigen observaties). Na uitstroom uit het moederkindhuis kan dit sociale netwerk, naast de professionele ambulante hulpverlening, 'een oogje in het zeil houden' en steun geven, of professionele hulp invoepen, wanneer dat nodig is. Om betrokkenheid van het netwerk te faciliteren en stimuleren is de hele zaterdag-bezoekdag, en is de woensdag-netwerkdag waarop ook het netwerk, samen met moeder, gesprekken kan voeren met de begeleiding van het moederkindhuis.

Een nog niet genoemde, maar wel belangrijke, factor is de betrokkenheid van de biologische vader van het kind. Dit kan ook een stiefvader zijn in het geval van een nieuwe (stabiele) relatie van moeder. Uit onderzoek is gebleken dat de aanwezigheid van een partner, zeker wanneer deze minder beperkingen had dan de moeder, vaak een positieve factor is voor de opvoeding van het kind. Daarnaast is het voor de kinderen ook belangrijk dat ze goed contact hebben met hun (biologische) vader. Echter, er zijn ook talloze voorbeelden waarin de aanwezigheid van een mannelijke partner het opvoeden van de kinderen voor de moeder alleen maar moeilijker maakte (De Vries *et al.* 2005, onze eigen observaties).

Om de betrokkenheid van vader te faciliteren biedt het moederkindhuis een vaderschapsparticipatieplan. Dit "pappaplan" is maatwerk en de mogelijkheden moeten per situatie worden bekeken. De enige voorwaarde hiervoor is dat vader, mits hij geen veiligheidsrisico's met zich meebrengt, zich committeert aan de huisregels van het moederkindhuis. Hierbij hoort begeleidbaar opstellen, handelen in het belang van het kind en per week minimaal één gesprek met de persoonlijk begeleider van moeder. Met het ondertekenen van het vaderschapsparticipatie- contract ontstaat een begeleidingsrelatie en mag vader ook buiten de bezoekmomenten om in het moederkindhuis komen. Voor één vader bestaat de mogelijkheid om samen met moeder en kinderen te wonen in een in pandig appartement van het moederkindhuis.

Binnen een vaderschapsparticipatie-traject heeft begeleiding veel meer mogelijkheden en ruimte om de opvoedvaardigheden van vader in kaart te brengen, te beoordelen of dit steunend/aanvullend is op de vaardigheden van moeder en wat er nodig is om de relatie van vader en moeder stabiel te houden. Bij ongeveer één derde van de geplaatste moeders is er sprake van zo'n vaderschapsparticipatie traject. De begeleidingsintensiteit hiervan is sterk wisselend per casus. Dit wordt geboden zonder formele indicatie en aanvullende financiering.